

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ

॥ ಚತುಃ ಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುಃ ಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ದಧಿಮುಖತಃ ಸುಗ್ರೀವಸಂದೇಶಮಾಕರ್ಣ್ಯಾಂಗದಹನುಮದಾದೀನಾಂ
ವಾನರಾಣಾಂ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಯಾಂ ಗಮನಂ ಹನುಮತಾ ಶ್ರೀರಾಮಂ ಪ್ರಣಮ್ಯ
ಸೀತಾದರ್ಶನಸಮಾಚಾರಸ್ಯ ನಿವೇದನಂ ಚ

ಸುಗ್ರೀವೇಣೈವಮುಕ್ತಸ್ತು ಹೃಷ್ಟೋ ದಧಿಮುಖಃ ಕಪಿಃ |
ರಾಘವಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚೈವ ಸುಗ್ರೀವಂ ಚಾಭ್ಯವಾದಯತ್ || 5.64.1 ||

ಸ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಚ ಸುಗ್ರೀವಂ ರಾಘವೌ ಚ ಮಹಾಬಲೌ |
ವಾನರೈಃ ಸಹಿತಃ ಶೂರೈರ್ದಿವಮೇವೋತ್ಪಪಾತ ಹ || 5.64.2 ||

ಸ ಯಥೈವಾಗತಃ ಪೂರ್ವಂ ತಥೈವ ತ್ವರಿತಂ ಗತಃ |
ನಿಪತ್ಯ ಗಗನಾದ್ ಭೂಮೌ ತದ್ವನಂ ಪ್ರವಿವೇಶ ಹ || 5.64.3 ||

ಸ ಪ್ರವಿಷ್ಟೋ ಮಧುವನಂ ದದರ್ಶ ಹರಿಯೂಥಪಾನ್ |
ವಿಮದಾನುದ್ಧತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಮೇಹಮಾನಾನ್ ಮಧೂದಕಂ || 5.64.4 ||

ಸ ತಾನುಪಾಗಮದ್ ವೀರೋ ಬದ್ಧ್ವಾ ಕರಪುಟಾಂಜಲಿಂ |
ಉವಾಚ ವಚನಂ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಮಿದಂ ಹೃಷ್ಟವದಂಗದಂ || 5.64.5 ||

ಸೌಮ್ಯ ರೋಷೋ ನ ಕರ್ತವ್ಯೋ ಯದೇಭಿಃ ಪರಿವಾರಣಂ |
ಅಜ್ಞಾನಾದ್ ರಕ್ಷಿಭಿಃ ಕ್ರೋಧಾದ್ ಭವಂತಃ ಪ್ರತಿಷೇಧಿತಾಃ || 5.64.6 ||

ಶ್ರಾಂತೋ ದೂರಾದನುಪ್ರಾಪ್ತೋ ಭಕ್ಷಯಸ್ವ ಸ್ವಕಂ ಮಧು |
ಯುವರಾಜಸ್ತ್ವಮೀಶಶ್ಚ ವನಸ್ಯಾಸ್ಯ ಮಹಾಬಲ || 5.64.7 ||

ಮೌರ್ಖ್ಯಾತ್ ಪೂರ್ವಂ ಕೃತೋ ರೋಷಸ್ತದ್ ಭವಾನ್ ಕ್ಷಂತುಮರ್ಹತಿ |
ಯಥೈವ ಹಿ ಪಿತಾ ತೇಽಭೂತ್ ಪೂರ್ವಂ ಹರಿಗಣೇಶ್ವರಃ || 5.64.8 ||

ತಥಾ ತ್ವಮಪಿ ಸುಗ್ರೀವೋ ನಾನ್ಯಸ್ತು ಹರಿಸತ್ತಮ |
ಆಖ್ಯಾತಂ ಹಿ ಮಯಾ ಗತ್ವಾ ಪಿತೃವ್ಯಸ್ಯ ತವಾನಘ || 5.64.9 ||

ಇಹೋಪಯಾನಂ ಸರ್ವೇಷಾಮೇತೇಷಾಂ ವನಚಾರಿಣಾಂ |
ಭವದಾಗಮನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಹೈಭಿರ್ವನಚಾರಿಭಿಃ || 5.64.10 ||

ಪ್ರಹೃಷ್ಟೋ ನ ತು ರುಷ್ಟೋಽಸೌ ವನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರಧರ್ಷಿತಂ |
ಪ್ರಹೃಷ್ಟೋ ಮಾಂ ಪಿತೃವ್ಯಸ್ತೇ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾನರೇಶ್ವರಃ || 5.64.11 ||

ಶೀಘ್ರಂ ಪ್ರೇಷಯ ಸರ್ವಾಂಸ್ತಾನಿತಿ ಹೋವಾಚ ಪಾರ್ಥಿವಃ |
ಶ್ರುತ್ವಾ ದಧಿಮುಖಸ್ಯೈತದ್ ವಚನಂ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣಮಂಗದಃ || 5.64.12 ||

ಅಬ್ರವೀತ್ ತಾನ್ ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠೋ ವಾಕ್ಯಂ ವಾಕ್ಯವಿಶಾರದಃ |
ಶಂಕೇ ಶ್ರುತೋಽಯಂ ವೃತ್ತಾಂತೋ ರಾಮೇಣ ಹರಿಯೂಢಪಾಃ || 5.64.13 ||

ಅಯಂ ಚ ಹರ್ಷಾದಾಖ್ಯಾತಿ ತೇನ ಜಾನಾಮಿ ಹೇತುನಾ |
ತತ್ ಕ್ಷಮಂ ನೇಹ ನಃ ಸ್ಥಾತುಂ ಕೃತೇ ಕಾರ್ಯೇ ಪರಂತಪಾಃ || 5.64.14 ||

ಪೀತ್ವಾ ಮಧು ಯಥಾಕಾಮಂ ವಿಕ್ರಾಂತಾ ವನಚಾರಿಣಃ |
ಕಿಂ ಶೇಷಂ ಗಮನಂ ತತ್ರ ಸುಗ್ರೀವೋ ಯತ್ರ ವಾನರಃ || 5.64.15 ||

ಸರ್ವೇ ಯಥಾ ಮಾಂ ವಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಸಮೇತ್ಯ ಹರಿಪುಂಗವಾಃ |
ತಥಾಸ್ಮಿ ಕರ್ತಾ ಕರ್ತವ್ಯೇ ಭವದ್ಭಿಃ ಪರವಾನಹಂ || 5.64.16 ||

ನಾಜ್ಞಾಪಯಿತುಮೀಶೋಽಹಂ ಯುವರಾಜೋಽಸ್ಮಿ ಯದ್ಯಪಿ |
ಅಯುಕ್ತಂ ಕೃತಕರ್ಮಾಣೋ ಯೂಯಂ ಧರ್ಷಯಿತುಂ ಬಲಾತ್ || 5.64.17 ||

ಬ್ರುವತಶ್ಚಾಂಗದಸ್ಯೈವಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಚನಮುತ್ತಮಂ |
ಪ್ರಹೃಷ್ಟಮನಸೋ ವಾಕ್ಯಮಿದಮೂಚುರ್ವನೌಕಸಃ || 5.64.18 ||

ಏವಂ ವಕ್ಷ್ಯತಿ ಕೋ ರಾಜನ್ ಪ್ರಭುಃ ಸನ್ ವಾನರರ್ಷಭ |
ಐಶ್ವರ್ಯಮದಮತ್ತೋ ಹಿ ಸರ್ವೋಽಹಮಿತಿ ಮನ್ಯತೇ || 5.64.19 ||

ತವ ಚೇದಂ ಸುಸದೃಶಂ ವಾಕ್ಯಂ ನಾನ್ಯಸ್ಯ ಕಸ್ಯಚಿತ್ |
ಸನ್ನತಿಹಿ ತವಾಖ್ಯಾತಿ ಭವಿಷ್ಯಚ್ಛುಭಯೋಗ್ಯತಾಂ || 5.64.20 ||

ಸರ್ವೇ ವಯಮಪಿ ಪ್ರಾಪ್ತಾಸ್ತತ್ರ ಗಂತುಂ ಕೃತಕ್ಷಣಾಃ |
ಸ ಯತ್ರ ಹರಿವೀರಾಣಾಂ ಸುಗ್ರೀವಃ ಪತಿರವ್ಯಯಃ || 5.64.21 ||

ತ್ವಯಾ ಹ್ಯನುಕ್ತೇರ್ಹರಿಭಿರ್ನೈವ ಶಕ್ಯಂ ಪದಾತ್ ಪದಂ |
ಕ್ಷಚಿದ್ ಗಂತುಂ ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠ ಬ್ರೂಮಃ ಸತ್ಯಮಿದಂ ತು ತೇ || 5.64.22 ||

ಏವಂ ತು ವದತಾಂ ತೇಷಾಮಂಗದಃ ಪ್ರತ್ಯಭಾಷತ |
ಸಾಧು ಗಚ್ಛಾಮ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಖಮುತ್ಪೇತುರ್ಮಹಾಬಲಾಃ || 5.64.23 ||

ಉತ್ಪತಂತಮನೂತ್ಪೇತುಃ ಸರ್ವೇ ತೇ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ |
ಕೃತ್ವಾಽಽಕಾಶಂ ನಿರಾಕಾಶಂ ಯಂತ್ರೋತ್ಕ್ಲಿಪ್ತಾ ಇವೋಪಲಾಃ || 5.64.24 ||

ಅಂಗದಂ ಪುರತಃ ಕೃತ್ವಾ ಹನೂಮಂತಂ ಚ ವಾನರಂ |
ತೇಽಂಬರಂ ಸಹಸೋತ್ಪತ್ಯ ವೇಗವಂತಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ || 5.64.25 ||

ವಿನದಂತೋ ಮಹಾನಾದಂ ಘನಾ ವಾತೇರಿತಾ ಯಥಾ |
ಅಂಗದೇ ಸಮನುಪ್ರಾಪ್ತೇ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾನರೇಶ್ವರಃ || 5.64.26 ||

ಉವಾಚ ಶೋಕಸಂತಪ್ತಂ ರಾಮಂ ಕಮಲಲೋಚನಂ |
ಸಮಾಶ್ವಸಿಹಿ ಭದ್ರಂ ತೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೇವೀ ನ ಸಂಶಯಃ || 5.64.27 ||

ನಾಗಂತುಮಿಹ ಶಕ್ಯಂ ತೈರತೀತಸಮಯೈರಿಹ |
ಅಂಗದಸ್ಯ ಪ್ರಹರ್ಷಾಚ್ಚ ಜಾನಾಮಿ ಶುಭದರ್ಶನ || 5.64.28 ||

ನ ಮತ್ಸಕಾಶಮಾಗಚ್ಛೇತ್ ಕೃತ್ಯೇ ಹಿ ವಿನಿಪಾತಿತೇ |
ಯುವರಾಜೋ ಮಹಾಬಾಹುಃ ಪ್ಲವತಾಮಂಗದೋ ವರಃ || 5.64.29 ||

ಯದ್ಯಪ್ಯಕೃತಕೃತ್ಯಾನಾಮೀದೃಶಃ ಸ್ಯಾದುಪಕ್ರಮಃ |
ಭವೇತ್ ತು ದೀನವದನೋ ಭ್ರಾಂತವಿಪ್ಲುತಮಾನಸಃ || 5.64.30 ||

ಪಿತ್ಯಪೈತಾಮಹಂ ಚೈತತ್ ಪೂರ್ವಕೈರಭಿರಕ್ಷಿತಂ |
ನ ಮೇ ಮಧುವನಂ ಹನ್ಯಾದದೃಷ್ಟ್ವಾ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ || 5.64.31 ||

ಕೌಸಲ್ಯಾ ಸುಪ್ರಜಾ ರಾಮ ಸಮಾಶ್ವಸಿಹಿ ಸುವ್ರತ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೇವೀ ನ ಸಂದೇಹೋ ನ ಚಾನ್ಯೇನ ಹನೂಮತಾ || 5.64.32 ||

ನಹ್ಯನ್ಯಃ ಕರ್ಮಣೋ ಹೇತುಃ ಸಾಧನೇಽಸ್ಯ ಹನೂಮತಃ |
ಹನೂಮತೀಹ ಸಿದ್ಧಿಶ್ಚ ಮತಿಶ್ಚ ಮತಿಸತ್ತಮ || 5.64.33 ||

ವ್ಯವಸಾಯಶ್ಚ ಶೌರ್ಯಂ ಚ ಶ್ರುತಂ ಚಾಪಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂ |
ಜಾಂಬವಾನ್ ಯತ್ರ ನೇತಾ ಸ್ಯಾದಂಗದಶ್ಚ ಹರೀಶ್ವರಃ || 5.64.34 ||

ಹನುಮಾಂಶ್ಚಾಪ್ಯಧಿಷ್ಠಾತಾ ನ ತತ್ರ ಗತಿರನ್ಯಥಾ |
ಮಾ ಭೂಶ್ಚಿಂತಾಸಮಾಯುಕ್ತಃ ಸಂಪ್ರತ್ಯಮಿತವಿಕ್ರಮ || 5.64.35 ||

ಯದಾ ಹಿ ದರ್ಶಿತೋದಗ್ರಾಃ ಸಂಗತಾಃ ಕಾನನೌಕಸಃ |
ನೈಷಾಮಕೃತಕಾರ್ಯಾಣಾಮೀದೃಶಃ ಸ್ಯಾದುಪಕ್ರಮಃ || 5.64.36 ||

ವನಭಂಗೇನ ಜಾನಾಮಿ ಮಧೂನಾಂ ಭಕ್ಷಣೇನ ಚ |
ತತಃ ಕಿಲಕಿಲಾಶಬ್ದಂ ಶುಶ್ರಾವಾಸನ್ನಮಂಬರೇ || 5.64.37 ||

ಹನೂಮತ್ಕರ್ಮದೃಷ್ಟಾನಾಂ ನದತಾಂ ಕಾನನೌಕಸಾಂ |
ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಮುಪಯಾತಾನಾಂ ಸಿದ್ಧಿಂ ಕಥಯತಾಮಿವ || 5.64.38 ||

ತತಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ನಿನಾದಂ ತಂ ಕಪೀನಾಂ ಕಪಿಸತ್ತಮಃ |
ಆಯತಾಂಚಿತಲಾಂಗೂಲಃ ಸೋಽಭವದ್ಧೃಷ್ಟಮಾನಸಃ || 5.64.39 ||

ಆಜಗ್ಮುಸ್ತೇಽಪಿ ಹರಯೋ ರಾಮದರ್ಶನಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ |
ಅಂಗದಂ ಪುರತಃ ಕೃತ್ವಾ ಹನೂಮಂತಂ ಚ ವಾನರಂ || 5.64.40 ||

ತೇಽಂಗದಪ್ರಮುಖಾ ವೀರಾಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾಶ್ಚ ಮುದಾನ್ವಿತಾಃ |
ನಿಪೇತುರ್ಹರಿರಾಜಸ್ಯ ಸಮೀಪೇ ರಾಘವಸ್ಯ ಚ || 5.64.41 ||

ಹನೂಮಾಂಶ್ಚ ಮಹಾಬಾಹುಃ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಶಿರಸಾ ತತಃ |
ನಿಯತಾಮಕ್ಷತಾಂ ದೇವೀಂ ರಾಘವಾಯ ನ್ಯವೇದಯತ್ || 5.64.42 ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೇವೀತಿ ಹನುಮದ್ವದನಾದಮೃತೋಪಮಂ |
ಆಕರ್ಣ್ಯ ವಚನಂ ರಾಮೋ ಹರ್ಷಮಾಪ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಃ || 5.64.43 ||

ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಂ ತತಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಸುಗ್ರೀವಂ ಪವನಾತ್ಮಜೇ |
ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪ್ರೀತಿಮಾನ್ ಪ್ರೀತಂ ಬಹುಮಾನಾದವೈಕ್ಷತ || 5.64.44 ||

ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಚ ಪರಯೋಪೇತೋ ರಾಘವಃ ಪರವೀರಹಾ |
ಬಹುಮಾನೇನ ಮಹತಾ ಹನೂಮಂತಮವೈಕ್ಷತ || 5.64.45 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ ಚತುಃ
ಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ||